

# РЕШЕНИЕ

№ 39121

гр. София, 09.10.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав, в**  
публично заседание на 23.09.2026 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Мария Ситнилка**

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **2996** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 76а, ал. 4 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Образувано е по жалбата на „Диагностично - консултативен център XVII-С.“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р К. П. против Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-00-88/25.02.2026 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса. Наведени са доводи за нищожност, алтернативно за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като издаден при липса на компетентност и в противоречие с материално правните разпоредби. Конкретно се изтъква липсата на данни за легитимността на административния орган, назначил извършената проверка, както и липсата на подпис на издателят на акта. Претендира се отмяна на оспорения административен акт, алтернативно - прогласяване на неговата нищожност. Заявява се искане за присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от адв. Д. по съображения за допуснато нарушение от административния орган, изразяващо се в умишлено разделяне на проверката на две части и произнасянето му едновременно с оспорената писмена покана и със заповед за налагане на санкции. Относно формата на акта изтъква, че противно на въведените правила с Практическа инструкция за създаване и оформяне на документите в публичната администрация и Указания за институционална идентичност на държавната администрация, в оспорената писмена покана подписът на нейния издател не е поставен в края ѝ, а на титулната страница, като не е посочена датата и часът на полагането му, което от своя страна е в нарушение на чл. 101, ал. 1 и ал. 6 от Наредбата за обмена на документи в администрацията и раздел 6, чл. 41, т. 1 от Регламент

(ЕС) 910/2014 г. Претендира отмяна на оспорения акт и присъждане на сторените в производството разноски.

Ответната страна - Управителят на Националната здравноосигурителна каса, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата по съображения, подробно изложени в депозираните по делото писмени бележки.

Въз основана приетите по делото писмени доказателства се установява следното от фактическа страна:

Оспорващият е лечебно заведение за извънболнична помощ по смисъла на чл. 8, ал. 1, т. 2, б. г от Закона за лечебните заведения. В това си качество е сключил с НЗОК договор № 222252/20.10.2023 г. за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ от медицински център/диагностично - консултативен център.

Със заповед № РД-25-00-43/19.01.2026 г. на управителя на НЗОК, подписана от подуправителя на НЗОК в условията на заместване, е наредено извършването на самостоятелна проверка на „ДКЦ XVII - С.“ЕООД по изпълнение на договори на лечебното заведение за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ и проверка на жалба вх. №19-04-1184812.12.2025 г.

Резултатите от проверката са обективирани в Протокол №РД-25-00-43-1/30.01.2026 г. В т. I.10.2.4 на протокола, въз основа на извършена проверка на медицинската документация на диспансеризирани ЗОЛ, изготвена от д-р Н. Щ., проверяващия екип е констатирал три случая на получени суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение, а с отчетен превишен брой прегледи над договорения. И при трите случая, на диспансеризираните ЗОЛ за календарната 2025 г. са извършени 5 бр. вторични диспансерни амбулаторни прегледи при договорени 4 бр.

На основание чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО е съставен Протокол за неоснователно получени суми № РД-25-00-43-3 от 30.01.2026 г., в който е посочено, че лечебното заведение не е спазило изискванията на чл. 165, ал. 1 и чл. 206, ал. 5 от НРД за МД 2023 -2025 г. и Приложение № 13 към него. Прието е, че сума в размер на 20.96 евро, изплатена за отчетен превишен преглед, отразен в амбулаторен лист № 251910020EFE/10.07.2025 г., издаден на А. П. Ф.; сума в размер на 20.96 евро, изплатена за отчетен превишен преглед, отразен в амбулаторен лист № 252260020558/14.08.2025 г., издаден на И. Б. И. и сума в размер на 20.96 евро, изплатена за отчетен превишен преглед, отразен в амбулаторен лист № 25321C09A5B0/17.11.2025 г., издаден на Л. Н. Ч. - общ размер на сумата 62.88 евро е получена без правно основание и следва да бъде възстановена съгласно чл. 76а, ал. 1 във връзка с чл. 76в от ЗЗО.

Протоколът за резултатите от извършена проверка и протоколът за неоснователно получени суми са връчени на представител на лечебното заведение чрез Системата за сигурно електронно връчване на 09.02.2026 г.

Въз основа на констатациите от проверката, разпоредена със заповед № РД-25-00-43/19.01.2026 г. на управителя на НЗОК е съставени и протокол № РД-25-00-43-2/30.01.2026 г. за неоснователно получени суми по чл. 76б от ЗЗО и е издадена заповед за налагане на санкции №РД-253С-00-102/23.03.2026 г.

На 10.02.2026 г. е депозирано възражение от представляващия лечебното заведение вх. № 11-08-00-5#1 срещу констатациите в Протокол за неоснователно получени суми № РД-25-00-43-3/30.01.2026 г. По възражението е изразено писмено становище от директора на дирекция КДЗЗО. Въз основа на така проведеното административно производство управителят на НЗОК е издал оспорената писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание, с която на основание чл. 76а, ал. 3 във връзка с чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО и чл. 450, ал. 5 от НРД за МД 2023-2025

г. е поканил изпълнителя на специализираната извънболнична медицинска помощ да възстанови получена без правно основание сума в общ размер 62.88 евро. Поканата е мотивирана с констатирани през календарната 2025 г. три случая на отчетени и заплатени прегледи над договорените (извършени 5 бр. вторични диспансерни, амбулаторни прегледи при договорени 4 бр. прегледа) при три диспансеризирани ЗОЛ, което съставлява неспазване на изискванията на чл. 165, ал. 1 във връзка с чл. 13 във връзка с чл. 206, ал. 5 от НРД за МД за 2023-2025 г.

Писмената покана е връчена чрез Системата за сигурно електронно връчване на 26.02.2026 г. Жалбата е депозирана на 10.03.2026 г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на оспорване административен акт от неговия адресат.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

С оглед основанията, посочени в чл. 146 от АПК, настоящият съдебен състав намира оспорената писмена покана за издадена от компетентния по чл. 76а, ал. 3 от ЗЗО административен орган, в предвидената от закона писмена форма и със съдържание съответстващо на изискванията на чл. 59 от АПК. Изложените фактическите и правни основания са достатъчно ясно и конкретно формулирани и дават възможност на адресата да организира защитата си, а съдът да извърши проверка за материалноправна законосъобразност на акта. Мотивите на акта се съдържат и в протокол № №РД-25-00-43-1/30.01.2026 г. и Протокол за неоснователно получени суми № №РД-25-00-43-3/30.01.2026 г., към които е налице изрично препращане. Съгласно Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административния орган е стигнал до едно или друго разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Ако административния акт е издаден на основата на такива документи, изложените в тях съображения са такива и за издаване на акта.

Неоснователни са доводите на оспорващия за нищожност на оспорения административен акт отнасящи се до липсата на данни за легитимността на административния орган, назначил проверката и липсата на подпис на издателят на оспорената писмена покана.

Проверката е разпоредена със заповед № РД-25-00-43/19.01.2026 г. на управителя на НЗОК, подписана от подуправителя на НЗОК проф. М. М. в условията на заместване съгласно заповед № РД-09-00-28/16.01.2026 г. на управителя на НЗОК.

По делото не се твърди невалидност на положения от управителя на НЗОК квалифициран електронен подпис, нито се оспорва неговата компетентност. Доводите, изложени от пълномощника на оспорващия в съдебно заседание не се отнасят до пълна липса на подпис на издателя, а до мястото на поставяне на подписа, неговото оформление и съдържание - липса на дата и час на поставяне на квалифицирания електронния подпис.

Независимо от това, при извършената от съда служебна проверка в електронните регистри (базата данни) на доставчиците на удостоверявателни услуги се установи, че положеният на оспорената писмена покана електронен подпис на управителя на НЗОК е бил валиден към датата на издаването ѝ.

Действително, както изтъква пълномощникът на оспорващия, подписът на управителя на НЗОК е поставен в горния десен ъгъл на титулната страница на писмената покана. Това обстоятелство, освен че не опорочава съдържанието на акта до степен на незаконосъобразност, още по-малко пък до степен нищожност, е и изрично отбелязано под линия в документа, посредством

изречението: „Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.“ В чл. 78 на Инструкция № 1 за институционална идентичност на администрациите, издадена на 11.06.2009 г. от министъра на държавната администрация и административната реформа, на която се позовава в доводите си пълномощника на оспорващия, е посочено, че „В горния десен ъгъл на индивидуалния административен акт се оставя поле, в което се визуализират данните от удостоверение за електронен подпис, когато актът е издаден като електронен документ в PDF формат и е електронно подписан. Данните се визуализират в поле с размери 24 мм./24 мм., отстояние 16 мм. от горния край и 20 мм. от десния край.“

Неоснователни са и доводите на пълномощника на оспорващия за нищожност/незаконосъобразност на оспорената писмена покана, предвид липсата на отбелязване на датата и часа на полагане на електронния подпис в самия електронен подпис. Не съществува нормативно изискване за отбелязване на датата и часа на полагане на електронния подпис в самия него. Съгласно чл. 13, ал. 3 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, квалифициран електронен подпис е електронен подпис по смисъла на чл. 3, т. 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014, който от своя страна посочва, че „квалифициран електронен подпис“ означава усъвършенстван електронен подпис, който е създаден от устройство за създаване на квалифициран електронен подпис и се основава на квалифицирано удостоверение за електронни подписи.

Нормата на чл. 101, ал. 1 от Наредбата за обмена на документи в администрацията, на която се позовава пълномощникът на оспорващия, изисква окончателно изготвеният екземпляр за подписване на електронния документ да се регистрира в официалния документен регистър. В случая, оспорената писмена покана е регистрирана под № РД-25ПП-00-88, като под този номер е посочена дата на регистрация - 25.02.2026 г. и час на регистрация - 14:22:20. В ал. 6 на чл. 101 от Наредбата се посочва, че подписания документ се предава в службата за регистрация за изпращане до адресата му. В АИС се отбелязва времето на подписване на електронния документ с електронен подпис, регистрирано в електронния подпис. Визираните норми обаче не следва да се тълкуват като поставящи изискване в самия електронен подпис да се съдържа информация за датата и часа на неговото поставяне, в каквато насока са доводите на пълномощника на оспорващия. Още повече, че видно от приложената по делото извадка от АИС така описаната процедура по регистрация е спазена.

За пълнота на изложеното следва да се отбележи, че визираната от пълномощника на оспорващия норма на раздел 6, чл. 42 от Регламент № 910/2014 г се отнася до изискванията към квалифицираните електронни времеви печати, но не и до съдържанието на квалифицираните електронни подписи.

Не е спорно по делото и съдът приема за установено, че административното производство се е развило по реда на чл. 76а от ЗЗО, като при издаване на оспорената покана не е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Извършена е проверка по чл. 72 от ЗЗО, за резултатите от която е съставен нарочен протокол. В хода на проверката са констатирани случаи, когато изпълнителят на медицинска помощ е получил суми без правно основание, за което на основание чл. 76а, ал. 2 от ЗЗО е съставен протокол за неоснователно получени суми. На проверяваното лечебно заведение е предоставена възможност да упражни в пълен обем правото си на защита в хода на административното производство, като своевременно са му връчени преписи от съставените протоколи и му е разяснено правото да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола. Депозираният от лечебното заведение писмено възражение е обсъдено и прието за неоснователно, като в съдържанието на

акта са изложени подробни мотиви в тази насока.

Неоснователни са доводите, изложени от пълномощника на оспорващия за допуснато съществено нарушение на административно производствените правила, изразяващо се в умишлено разделяне на проверката по чл. 72 от ЗЗО на две части от административния орган и произнасянето му едновременно с оспорената писмена покана и със заповед за налагане на санкции по установените факти и обстоятелства.

Редът и условията за осъществяване на контрол по изпълнението на договорите с НЗОК за оказване на медицинска дейност е регламентиран в чл. 70 и сл. от ЗЗО.

Съгласно чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, контролът по изпълнение на договорите с НЗОК за оказване на медицинска и/или дентална помощ се осъществява чрез проверки, извършени от длъжностни лица - служители на НЗОК, определени със заповед на управителя на НЗОК или от оправомощено от него длъжностно лице, и от длъжностни лица от РЗОК - контрольори. Правомощията на контролните органи и обхвата на проверките са разписани в чл. 73 от ЗЗО. Съобразно констатациите от извършените проверки законът разписва три процедури: първата е тази по чл. 74, чл. 75 и чл. 76 от ЗЗО. Тя се отнася до констатирани нарушения в хода на проверката на контролните органи, които се отразяват в нарочен протокол. Протоколът се връчва на проверявания изпълнител на медицинска помощ, който може да подаде писмено възражение пред Арбитражната комисия. Тази процедура приключва с издаване на заповед за налагане на санкции при липса на депозирано възражение по констатациите от проверката, потвърждаване на констатациите на длъжностното лице по чл. 72, ал. 2 от Арбитражната комисия или когато Арбитражната комисия не се произнесе с решение в срока по чл. 75, ал. 7 или е налице равен брой гласове, поради което не е налице прието решение, по преценка на компетентния орган. Втората предвидена процедура е именно процесната по чл. 76а от ЗЗО, съгласно която „в случаите, когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на НРД, и това е установено при проверка от контролните органи, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите“. В тези случаи се съставя протокол за неоснователно получени суми. При тази процедура административният акт, с който завършва процедурата е „писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание“ и същата подлежи на обжалване по реда на АПК съгласно чл. 76а, ал. 4 от ЗЗО. В чл. 76б от ЗЗО е предвидена и трета процедура, която представлява съчетание между двете, а именно: когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по този закон или на НРД, управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в този закон или в НРД, т.е. когато става въпрос за наличието на нарушения, за които по закон е предвидено налагането на санкция със заповед или с наказателно постановление и съответно се стига до издаването на такъв акт. Тогава, писмената покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание се издава след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция.

Отнесено към направеното разграничение на процедурите по ЗЗО, в настоящия казус административния орган не е допуснал соченото от пълномощника на оспорващия неправомерно разделяне на процедурата, а законосъобразно е приложил закона, като относно констатираните при проверката нарушения е издал заповед за налагане на санкции, а по отношение на констатирани случаи на получени от изпълнителя на извънболничната помощ суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на НРД, е издал

оспорената в настоящото съдебно производство писмена покана за възстановяване на суми получени без правно основание.

Фактическият състав на чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО, на каквото правно основание е издаден административния акт, предмет на делото, изисква кумулативното наличие на три предпоставки: а) даване – преминаване на определена парична сума от НЗОК към изпълнител на медицинска и/ или дентална помощ; б) получаване – увеличаване на имуществото на лицето - изпълнител на медицинска и/ или дентална помощ, с дадената сума; в) даването и съответно получаването да е без основание (независимо от това дали е налице първоначална липса или последващо отпадане на основанието). Следователно, за да е налице хипотезата на чл. 76а, ал. 1 ЗЗО абсолютно необходимо условие е изпълнителят на медицинска помощ да се е обогатил без основание чрез реално получаване на определена сума от НЗОК. От страна на оспорващия не се възразява срещу отразеното в оспорената писмена покана, че съответните суми са заплатени от НЗОК. Не се възразява и относно констатираните в хода на проверката три случая на отчетени и заплатени прегледи над договорените (извършени 5 бр. диспансерни, амбулаторни прегледи при договорени 4 бр. прегледа) при три диспансеризирани ЗОЛ през календарната 2025 г. Този факт се установява и от приетите по делото писмени доказателства.

Нормата на чл. 165, ал. 1 от НРД за МД за 2023-2025 г. посочва, че видът и честотата на дейностите по диспансеризация са посочени в приложение № 13 и в съответствие с Наредба № 9 от 2019 г. и Наредба № 8 от 2016 г.

В Приложение № 13 от НРД за МД за 2023-2025 г. за заболяванията с код по М. Н40.0 и Н40.1, каквито са констатираните при проверката случаи, е предвиден общ брой прегледи годишно - 4 от лекар специалист „Очни болести“.

Нормата на чл. 206, ал.5 от НРД за МД за 2023-2025 г. регламентира правилото, че видовете специализирана помощ се заплаща по реда на ал. 1 в случаите, в които са спазени всички изисквания за извършване на специализирани медицински дейности съгласно изискванията на Наредба № 8 от 2016 г., Наредба № 9 от 2019 г. и приложение № 13 или приложения № 8 и № 13, но за не повече от предвидения оптимален брой прегледи за заболяването с най-висока честота на наблюдение.

Въз основа на така визираната нормативна уредба, настоящият съдебен състав приема за доказана констатацията на административния орган за неспазване на изискванията на чл. 165, ал. 1 във връзка с чл. 13 във връзка с чл. 206, ал. 5 от НРД за МД за 2023-2025 г., изразяващо се в отчитане и заплащане на пет прегледа по диспансерно наблюдение на три ЗОЛ с диагнози с код по М. 40.0 (един) и М. 40.1 (два) през диспансерната 2025 г., при нормативно установени четири прегледа. Сумата заплатена по последния преглед се явява неоснователно получена, поради което и подлежи на възстановяване от лечебното заведение.

По тези съображения настоящият съдебен състав намира, че административния орган правилно е приложил материалния закон, което налага отхвърляне на

жалбата.

С оглед на изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд  
София- град, 56-ти състав

## Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Диагностично - консултативен център XVII-С.“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р К. П. против Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25ПП-00-88/25.02.2026 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, Тричленен състав в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: